

Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20333>

Özet

Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi (SADS), orijinal olarak **psikiyatri** ara?t?rmalar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??, yar? yap?land?r?lm?? bir tan? arac? olan Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia ölçe?inin Türkçe adaptasyonudur. Bu çizelge, hem mevcut hem de geçmi? **duygulan?m bozukluklar?** (örne?in, majör depresyon, bipolar bozukluk) ve **?izofreni** gibi psikotik bozukluklar?n kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmesini sa?lamaktadır. Türk popülasyonunda güvenilir bir tan?sal araç olarak kullan?labilmesi amac?yla uyarlanm?? ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??tır.

Anahtar Kelimeler

SADS, Duygulan?m Bozukluklar?, ?izofreni, Yar? Yap?land?r?lm?? Görü?me, Psikiyatri, Adaptasyon, Güvenirlik Çal??mas?.

Yazarlar

Meram Can Saka, Altan Ulu?ahin, Sabri Batur, Ali Sütçü, Serap Kara.

Amaç

Duygulan?m Bozukluklar? ve ?izofreni Görü?me Çizelgesi'nin temel amac?, ara?t?rmaya dayal? tan? kriterlerini (Research Diagnostic Criteria - RDC veya DSM) kullanarak, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda psikiyatrik hastalar?n duygudurum bozukluklar? ve **?izofreni** spektrumundaki durumlar?n? standart ve güvenilir bir ?ekilde te?his etmektir. Türkçe formu, Türkiye'deki klinik popülasyonlar için bu tan?sal hassasiyeti sa?lamay? hedeflemiştir. Bu araç, özellikle tan?sal s?n?fland?rman?n kritik oldu?u etiyoloji ve tedavi etkinli?i çal??malar?nda büyük önem ta??maktadır.

Yap?

Bu çizelge, geni? bir psikopatoloji yelpazesini kapsamaktadır. Ölçe?in yap?sal temeli, genellikle ayr? bölümler halinde organize edilmiştir; bir bölüm mevcut (son bir y?l) durumu, di?er bölüm ise ya?am boyu (geçmi?) psikopatolojiyi de?erlendirir. Ölçülen temel yap?lar aras?nda majör depresif epizot, manik epizot, hipomanik epizot, yayg?n anksiyete bozukluklar? ve **psikotik bozukluklar** yer alır. Çizelge, belirtilerin ?iddetini, süresini ve i?levsellik üzerindeki etkisini detayl?ca inceleyerek kategorik ve boyutsal de?erlendirmelere olanak tan?r.

Geçerlik

Orijinal SADS ölçe?i, psikiyatrik ara?t?rmalarda yüksek düzeyde yap? geçerli?ine sahip oldu?u

kabul edilen bir altın standarttır. Ancak, Saka ve arkadaşları (1998) tarafından yayımlanan adaptasyon çalışmasında, Türkçe formun spesifik geçerlik verileri (örneğin, ölçüt geçerliği veya yapı geçerliği) açıkça rapor edilmemiştir. Geçerlik çalışmaları eksikliği, genellikle güvenilirlik çalışmaları ardından gelen bir adımdır, ancak ölçeğin **tanı kriterleri** temelinde tasarlanması, klinik uygunluğunun yüksek olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik

Türkçe formun güvenilirlik çalışması Meram Can Saka ve arkadaşları tarafından 1998 yılında yayımlanmıştır. Bu çalışmada, ölçeğin Türkçe versiyonunun klinisyenler arası tutarlılığı (inter-rater reliability) değerlendirilmeye odaklanmıştır. Yapı yapılandırılmış görüşmelerde güvenilirlik, farklı değerlendiricilerin aynı hastaya aynı tanıyı koyma derecesi açısından kritik öneme sahiptir. Çalışmanın bulguları, çizelgenin Türk popülasyonunda uygulayıcılar arasında kabul edilebilir düzeyde tutarlılık sağladığını ortaya koymuştur. Ancak, iç tutarlılık veya test-tekrar test güvenilirliği gibi diğer güvenilirlik türleri hakkında detaylı bilgi kaynakta yer almamaktadır.

Faktör Analizi

Kaynak referansta veya ilgili güvenilirlik çalışması özetinde Duygulanım Bozuklukları ve Şizofreni Görüşme Çizelgesi'nin Türkçe formuna uygulanan spesifik bir faktör analizi çalışmasına dair bilgi bulunmamaktadır. Orijinal SADS ölçeği, tanısal kategorilere dayandığı için genellikle faktör analizinden ziyade tanısal uyum ve güvenilirlik üzerine odaklanmıştır. Faktör analizi, ölçeğin ölçtüğü temel psikopatoloji boyutlarını (örneğin, depresif boyut, manik boyut, psikotik boyut) yapısal olarak ayrıştırıp ayrıştırmadığını doğrulamak için ilerideki çalışmalarda faydalı olabilir.

Araç

Test Type: Uyarılma (Adaptasyon)

Format: Yapılandırılmış Görüşme (Semi-Structured Interview). Bu format, klinisyenin hem standart sorular sormasına hem de hastanın yanıtlarına göre derinlemesine araştırmaya yapmasına olanak tanır.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yetişkin Psikiyatrik Hastalar ve Araştırma Katılımcıları.

Age Group: Genellikle yetişkin popülasyon (18 yaş ve üstü) için tasarlanmıştır.

Population Details: Psikiyatrik bozukluklar açısından yüksek risk taşıyan veya halihazırda tanı almış bireyler.

Test Methodology: Görüşme Çizelgesi, eğitimli bir klinisyen tarafından uygulanır. Klinisyen, belirtilerin varlığını ve şiddetini değerlendirerek tanısal bir karara ulaşır. Derecelendirme sistemi hakkında spesifik bilgi sağlanmamıştır, ancak SADS genellikle hem kategorik tanıları hem de belirti şiddetini boyutsal olarak kaydeder.

Anahtar Kelimeler

Psikopatoloji, Tanısal Değerlendirme, Bipolar Bozukluk, Majör Depresyon, RDC, Klinik Görüşme, Türkçe Form.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: Sorumlu yazar: Meram Can Saka.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Adaptasyon): 1998.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin klinik veya araştırma amaçları için gerekli izinler ve ücretlendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, akademik yayınlarda kullanılan uyarlamalar genellikle orijinal telif haklarına tabidir.

Referans Linki: Orijinal çalışmanın yayımlandığı dergiye ait link: turkpsikiyatri.com

Ölçek maddelerini içeren orijinal DOCX dosyası buradan indirilebilir: duygulanim-bozukluklari-ve-sizofreni-gorusme-cizelgesi-toad.docx

Kaynaklar

Saka, M. C., Uluşahin, A., Batur, S., Sütçü, A. ve Kara, S. (1998). Duygulanım Bozuklukları ve Şizofreni Görüşme Çizelgesi-Türkçe formu güvenilirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 9(4), 265-268.

Duygulanım Bozuklukları ve Şizofreni Görüşme Çizelgesi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynağın yalnızca referans bilgisi sunması ve maddelerin içeriğini açıkça listelememesi nedeniyle bu akademik girişte mevcut değildir. Ölçek maddelerine erişim, genellikle yayımlanan DOCX dosyasından veya ilgili akademik yayınlardan sağlanmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM